

„Martonvásár Kultúrájáért” Posztumusz díj - Szabó József részére

Elmondja: Horkay-Körtélyesi Szabina

Martonvásár 2021. augusztus 19.

Szabó József, Józsi bácsi 1947. Június 25-én született, Budapesten. Az általános iskolát, és a középiskolai érettségit is itt végezte. Érettségi után elvitték katonának, ekkor tanult meg klarinétozni. Amikor katonai szolgálatát letöltötte, akkor került a Hajó utcába, ahol hangszerjavító tanoncként dolgozott. 1980-ban jött el a Hajó utcából és a Budai hegyekben dolgozott 1 évig egy német cégnek, hangszerkészítőként. Felesége elmondása szerint ennél a cégnél nem volt könnyű dolga, hiszen sem a feltételek, sem az eszközök, sem az anyagok nem voltak akkoriban annyira jók. Gyakorlatilag a semmiből kellett volna csodát alkotnia. Ahogyan Józsi bácsi szokta mondani: új muzsikát készítettek. Ebben az egy évben meósként is dolgozott, azaz az elkészült hangszerek minőségét ellenőrizte.

Valamikor az 50-es évek végétől az igazi és megbízható hangszerkészítő mestereket bekényszerítették az állami szférába. Megalakult a Kozmosz KTSZ. Csak itt tevékenykedhettek az akkori mesterek. Józsi bácsi a német cég után került ide, ahol a legendás nagyoktól tanulhatott. Ő még az igazi, eredeti módszereket tanulhatta el a mesterektől. Munkássága során sok tanuló fordult meg a keze alatt, itt lett mestere Csíder Károlynak is.

Csíder Károly jelenleg is a Fon Trade Hangszerbolt tulajdonosa és vezetője. Fuvolistaként került a Kozmoszhoz, de később maszek lett, és átcsábította Józsi bácsit a Fon Trade-hez. Józsi bácsi ettől a cégtől ment nyugdíjba. Csíder Károly elmesélt nekünk egy személyes történetet.

„A Kozmosz KTSZ-ben két Szabó vezetéknevű férfi is dolgozott. Szabó István a rezes mester, aki a cég vezetője is volt, és Szabó József, a fafúvósok vezetője. Egy alkalommal valaki felhívta a céget, Szabó István vette fel a telefont, de csak annyit mondott, hogy: tessék, Szabó! A telefon túloldalán lévő hang pedig ezt mondta: gratulálok! Lánya született! Szabó Pista azonnal rávágta: nekem aztán ugyan nem! ”

Ebből a telefonból jöttek rá a kollégák, hogy Józsi bácsi nős és, hogy felesége egészséges lánynak adott életet. Józsi bácsi nem volt egy társasági ember, inkább zárkózott, amolyan magának való típusú ember volt.

Ugyanakkor, mivel ő még a klasszikus hangszerkészítést tanulta és művelte, a muzikusok nagyon szerették őt. Nagyon jól csinálta a munkáját, jó szakembernek, remek embernek tartották. Józsi bácsi igazi csurákos volt. A roma zenészek is nagyon szerették őt, jól megértette a muzikusok lelkét, jól ismerte a hangszereiket és az igényeiket is.

Számtalan hangszerkészítő és javító tanuló fordult meg a kezei között a Kozmosz KTSZ-nél és később a Font Tradenél is. Többek közt Csíder Károly fia, Bálint is. Aki, miután Józsi bácsi nyugdíjba vonult, átvette a fafúvós műhely vezetését. Talán egyik legkedvesebb tanítványa Oláh Zsolt, aki miután megtanulta Józsi bácsitól a szakmát, Ő maga is hangszerjavító lett. Jelenleg a zenekarunk és a Művészeti Iskola hangszereit is ő javítja. Józsi bácsi halála után a család Neki adományozta műhelyének legféltettebb kincseit, az összes eszközét.

Szabó József feleségével, Ani nénivel és két lányukkal, Zsuzsával és Csillával 2000-ben költöztek Martonvásárra. Mindkét lánya férjhez ment. Zsuzsa lánya Csehországban él. Csillák pedig az Őrségben. Az évek során 5 unokája született: Vendel, Csongor, Sámuel, Sári, és Nina.

Nem sokkal az után, hogy Martonvásárra költözött, zenekarunk karmestere Pfiffer Zsuzsanna is megismerkedett Józsi bácsival. Nagy Richárd, korábbi háziorvos hívta fel Zsuzsa figyelmét arra, hogy Martonvásárra költözött egy kiváló hangszerkészítő és javító mester. Be is mutatta a két csurákost egymásnak. Ezután Józsi bácsi a Művészeti Iskolával is kapcsolatba került. Hosszú évekig gondos keze munkájának köszönhetően kerültek jó állapotba a zeneiskola fa és rézfúvós hangszerei. Pfiffer Zsuzsa 2009-ben átvette a Fúvószenekar irányítását, Józsi bácsi is csatlakozott a bandához.

Zsuzsa így emlékszik vissza Józsi bácsira:

„Egy csendes, zárkózott embert ismertem meg 2006-ban. Majd ahogyan teltek az évek, úgy mélyült el a kapcsolatunk. Kottákat cseréltünk. Duóztunk a tanári koncerteken. Mindig volt egy kedves szava. A zenekar volt a mindene. Annyira szeretetett bennünket. Soha, egyetlen próbát sem hagyott ki. Az én és a zenekarosok hangszereit is ő javította. Munkájáért sose fogadott el pénzt. Egyszer megkérdeztem tőle, hogy mivel fogjuk meghálálni azt a sok munkát, amivel segített bennünket. Azt mondta: csokival. Kiderítettem, hogy a mentás csoki a kedvence. Így minden évben 2-szer legalább 3 tábla mentás csokit vettünk neki, hálánk jeléül.

A 2015-ös nemzetközi fúvószenekari találkozóra készített 3 nagy, benjő formájú fali órát. Nagyon gondos munkát végzett. Még a helyi órásmeister véleményét is kikérte. Mindhárom karmester 1-1 ilyen remekbe szabott egyedi órát kapott ajándékba.

Én így emlékezek Rád vissza Józsi bácsi! Nagyon hiányzol! Ezt minden zenész nevében is elmondhatom. Talán nincs is olyan zenekari próba, amikor ne jutnál az eszünkbe.”

Ezek voltak Pfiffer Zsuzsanna szavai.

Személyes gondolataimmal zárnam Józsi bácsi méltatását. Hálás lehetek a sorsnak, hogy megismerhettem és hosszú évekig együtt zenélhettem veled. Imádtad a zenekart, amit mindig is a nagyobb családotnak tekintettél. Nagyon szeretted a gyerekeket, a fiatalokat, jókat neveltünk együtt. Jól érezted magad közöttünk. A nagy korkülönbség ellenére is, mindig megtaláltad a hangot velünk, megfiatalodtál közöttünk.

Végül szeretném elmondani, hogy Józsi bácsi családja, ezt a díjat felajánlotta a Martonvásári Fúvószenesi Egyesületnek, így ennek a kéresemnek eleget téve, azt tiszteletben tartva, Szabó József Martonvásár Város Önkormányzatától kapott, Martonvásár Kultúrájáért járó posztumusz díját, a Fúvószenesi Egyesület alelnökeként, az egész zenekar nevében, hálás szívvel megköszönve veszem most át. Amit gondosan meg fogjuk őrizni, és ha ránézünk, biztosan jó szívvel emlékezünk Rád!